

Emnenr. 64

Fylke: Str. Trøndelag

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Rissa

Emne: Dødsvarsler

Bygdelag: Rissa

Oppskr. av: Johan Vorvik

Gard: Mo

(adresse): Rissa

G.nr. 63 Br.nr. 4, 12 og 13

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Johan A. Syldal ^{SVAR} forker gårdsmann
 ansjont og ordforer ^{nå} over 84 år gammel
 har gitt opplysning om dødsvarsler
 som folk regnet med og tok hensyn
 til her i bygda

Forker lærer Anders Halber og hustru
 Karen Jonsdatter fød. Tand har gitt op-
 lysninger om Dødsvarsler og begravelse
 utstilt begravelse over 80 år gammel.

Kristian Lviås og Arne Vorvik forker
 gårdbrukerfolk begravelse over 80 år
 opplysninger. Likene Ole og Arne
 Heimstad som nå er lærerfolk på
 en av Heimstadgården i Gladbygde

Når fjægt hakker på vindusglasset:
 Dødsfall kjem da snart i huset

Når kråka setter på fjærtaket og
 illekreit en søndag morgen skulde man
 snart få spore dødsfall, men ikke netop
 i slekta

Når Katungla (en liten unge) fra et skog
 holdt i nærheten av gårde utstilt
 sine leide (samy) så var det varsel
 om dødsfall på en av de nærmeste gårde

Nummer 67

- Sp 1 d. Stjerneskott: Dødsfall kjem snart i den
heimen som ligg nærmost i retning
av stjernerapet.
- 1 e. Nøys, leys uden kjemmelig lyskilde
enten synlig i et vindu, eller burt lys:
Dødsfall snart i den heimen lys
nar forekommel
- 1 f. Nar det blev et se (åpning) i tilfølgel
på veg til kjipka fremst i rekke, skulde
det snart bli dødsfall igjen i sam-
me heim eller blandt stogdfolket til
den døde
- Sp 1 g. Le, atter i fylget varlet dødsfall
mellom gravelsjesterne.
- 1 g. Liket blev no gjelt i fuge eller ikke
skinnes no særlig skulde det snart bli
dødsfall igjen i heimen
- 1 h. Etter 2 dødsfall i en heim skulde snart komme et tredje.
- 1 h. Røstritt atmed husene en kald varlet
at nogen i huset dør med første
- 1 i. Nar ^a hørn breier et plag over sitt
hoved og ansikt skulde man snart
få spore at noen var død
- 1 j. Skott drag: Folk skal omkomme
fra sjøen
- 1 k. Svart drag. Varlet om dødsfall fra
landjorden
- Sp 2. Nar ikke hørstale om at varlet
blev gjelt ved særlige anledninger.
Som gjelt hørte jeg en mann fortelle
at man ~~ved~~ ^{se} i oppmerksom vind
gled natta ^{til} i et rum hvor
folk opholdt ^{sig} ~~stund~~ man se det
fra utkommend om ^{na} ~~na~~ ^{er} ~~er~~ ^{er} dem
som var inne i rummet ~~na~~
skulde de i ut som hørn

Sj 4

Man har ikke hørt noe om at noen personer i lagde hadde som til a kunne forutsi dødsfall.

5

Underkvarne kan hørte en person som fortalte at som digi kunde vise seg på et menneske for døden; men vedkommende hadde vistnok ikke sett det selv. Folk her nåfortiden kjenner ikke til eller har hørt noe om segdalen.

6

Helkvinger er ukjent. Det kan dog forekomme at folk her; med sikkerhet hørkomme ikke har rede på når de mest fikk mat

7

Namn tro om at man kunde dø på et bestemt sted i huset er ukjent. Et kammer ^{dogtlig} ved stuen blev oppe som søgt sigte og dødsringene redet.

8

Man flyktet ut av rummet det som kunde være irrasjon for de som besøkte dem sigte. Når det led hen med dødsstundem kunde det være flere som var kommet og opholdt sig i rummet. Men navn bestemt ord og ordte på, er ukjent her.

9

Man kjenner til at det hadde distriktslovg i Bissa for 100 år tilbake i tiden. Man hentet loven og brukt de med ler man fikk av ham. Folk med sin kom og brukt etter at det blev lovg fastholdt i lagde. Namn ~~1000~~ skole ruder eller handlinger for a lide døds kampen er ukjent. Og navn midler til a forevire døds kampen ~~er~~ har man ikke hørt tale om her.

Ita den sigte i handelen var regel.

Sp 10
11
12

Ikke almindelig. Presten holdt på
Shadsbjerg. Det blev lang vej fra
presten. Men læreren i ^{Wulstun} ~~byggen~~ blev
gjennem hændt ^{den} Presten, meddelte han
sakrament som det ^{den} Læreren holdt
en kort andagt. Lente hinner og
sang salmevers eller künde tale
og forklar Guds ord.

13

Det var gjerne i en grund en korse
eller en man som künde tale og
~~bygge sig~~ ^{hvor} ord for den ^{sikke og de sørgende} som ~~ikke~~
og var til hjælp i sørgetid

Det künde ved særegne anled-
ninger forekomme at den døde
berømt om gravfunden. Men ul-
mindelig blev dette ikke gjort

14

Den er dø - slukne, somna inn
eller flytte her i fra

15

Når folk opholdt sig i sjererummet
andens livst øbet ~~sa~~ ^{at} så stulde det
vel ikke være uønskelig å se når inde
dette opkør. Fordervedes künde det
være hvis den døde var alene i
sjererummet. Man kjende da vel efter
om den døde var kaldt og om led-
emødet var ~~opkør~~ slanset

16

Man hørte forrykter om skendide
Men ikke om no ~~bestemt~~ tilfelle som
man hadde kjensket til.

17

Gjenslikene blev lagt igjen som første
handling med den døde. Det künde
bli lagt en sigt over, men det var
ikke almindelig

18

Man lagde en hatt eller hanske efter
et lite kinnitt under haken, eller man
brakte det ind ~~helt~~ ^{helt} ~~over~~ ^{over} haken
over haken

Ummumlet

- 31 En natukone som var vant med så-
 dant arbeid blev gjerne hentet
- 32 Hæns kvinner hjalp til med arbeidet
- 33 En særinnelig dragt med dempet farge
- 33 Håret blev kjemmet ^gvel med.
- 34 Det kjend forkom m. men sjelder
 For 60 år tilbake hadde menn helst
 hestegge som ristnet blev stilt noe.
- 35 Et klipp mager er utkjent her
- 36 Det var stakk å vaska liket for det
 blev litt kaldt.
- 37 Aldes utkjent
- 38 Et lekkå eller å ha litt klean ^{på}
- 39 Samlet noen litt klean
- 40 Skjorte lakon, nu saiep ikke anfor lakon
- 40 Et gammeldags littlakon hadde storsle
 som et overlakon i en seng 2 m + 1 m
- 41 En salvet (en liten duk) til å legg over hodes
- 42
- 43 En pent utstyrt brudgomskjorte kjord
 en man gjennom så den blev brukt
 som kled av sin og sin sin til
 brudgomskjorte. . Hæns den
 blev brukt som litkjord haer man
 men ikke hadde siner <sup>Hermed ingen fastsage
 for dette</sup>
- 44 Det blev kalt littklar også etter
 et emnet var tomull
- 45 De blev dekket av lakonet
- 46 Hæns skomper eller sto tinte
- Men lik av "Norske amerikane"
- 47 Hæns hadde en hvit linbue Men ikke alle
- 48 Unge unge kjitterner kunne ha en
 myrketras som en var overlak til dem dode
- 49 Utkjent.
- 50 Men sjelder

Emne nr 69

4de blad side 1.

Sp 50

Engen av dem jeg har talt med om dette, kjemmer ikke til at blonder blev brukt til pynt.

51

For ca. 60 sedent begynte man kjope hoiestant eller skjerting til littlaken. Hantene blev klippet til som fjenser, foit med almindelig straddersake, srene med saker som var laget til sadant bruk. Sidsjorten eller -serken var gjerne

52

tatt ut av dem som den dode hadde hatt til bruk. Det kjend ogsa til bruk foruten skjorten en underbukke som littlaken under lakemes (sveiper)

De sa her det kjopt ferdig littlaken enten av sai eller papir. Det har forekommet tilfeller at omnet i sveipen var selke D. har dog gjerne skjort og bukke under

Sveipen.

53

Det er nu mest almindelig a kalle littlaken for saeip

54 og 55

Ukjent her

56

A her born rund omkring en littlaken som nu med sigtdorn er ukjent her

57

Ukjent

58

For ca. 40 ar tilbake var det almindelig regel at man pa gardsen skuld ha tyvnde hoielig bord for en littlaken om det kjend blev brukt for en sadan. Ved dodsfall hentet man en snekke som gjerne kom til den gard den dode la og gjorde en littlaken. En person pa gardsen hjalp gjerne til. Kaller snekkeren kjend lage kisten i sin egen heim. Men ~~de~~ ^{eller at} det blev skikk. a lag na yngre littlaken eller det ~~skikk~~ ^{regte} og overdra arbeidet til fagfolk som skaffet bord selv til kisten

Memor 64

4de blad NORSK ETNOLOGISK GRANSNING

Sp 59

Salungst tilluaks i tida folk nu mennesk er det brukt spiker

60

Skropperne var av kamputau. De voldt skoleline og lagde

61

Besvaret under spørsmål 58

62

Indtil for ca 70 år siden var kirken svart. Snekkeren laget malinger av kjønnet og alder

63

Det kan vere mulig at likkisten ble null kvete for mere enn 40 ar tilluak i tida

64

Nar likkisten var satt på den bestemte plass, bleu liket lagt løst over, og i den ene enden ble det lagt en tråknop mellom liket og kisterrømmet så det var en liten åpning mellom dem i kisterrømmet.

65
66
67

Det underdage kisten og hodspisen ble brukt hvoilspiser

Nu er det en mann i bygda som arbeider likkister og skaffer likkiler og gjerne er med og legger liket i kisten. Han har kisten ferdege til hver bed og bringer dem frem og er gjerne også med og likkiler

68

Man kjemmer ikke til at det har vært noen stiller som at den døde stutde hax med i kisten noget annet tingene på f.ingre og muligens ringe i årene om det hadde hatt sidanne.

69

Ukjent

70

Om kraner av tyttelbarlging eller granbar eller om sommeren også av andre planter bleu lagt på yttre kant av kistelotket

71 og 72

73

74

Ikke almindelig. Det bleu gjerne sanget påmerket og det kom gjerne slegt og det kunne de kiste og slegte og slegte

Emne nr 49

sp 75

Det var neppe nogen bestræbelse
at det skulde være bestræbning med
hvidelegg. Her aldrig hørt om at det blev
dammet ved et sådant høne.

76

Hvis det var 2 stier og 2 køkken på en
gård blev kisten satt i et af disse rum.
Det mest almindeligt var dog i alle
lekkiden på køkkenløben.

77

Man hysmer ikke til at det blev gjort
nærlig med en pinte rummet. Det blev
med gjenne hængt næs for vunderer.

78

Skod kisten på løben eller i annet
rum blev gulvet først rengjort og
strødd med hakket snø eller granbar

79

Barnet er skjønt her i bygda. Men er kjent
i andre bygder i Trøndelag

80

Det begravelsesdagen blev det strødd
hakket granbar hvor kisten blev
lådd over gardsrummet :-

82

Fotendene av kisten skulde vende mot døren

83

Såket eller var lagt på kisten, men
kom ikke helt sammen med kistens
da det i den ene enden var lagt næs
imellom.

84 og 85

Ansiktets deken var en liten pignobedek
og kaltes gjerne Solvet

86

Det var nok mere sjelden det kom næs
og vildi se liket for begravelsesdagen
Da blev lakket satt av og lagt til siden
og hode deken lagt til siden en stund
Næe gjenstør hadde sett liket blev Gul-
vatten lagt på sin plass og lakket satt over
og spekket eller strødd fast på kisten

87 og 88

No rekket gravkapell fins ikke i bygda.
Men det kan hende liket ^{blev} satt inn i gravkammeret
i kisten hvor presten holder lekture

13229

Common 64

Sp 89

Det skulde vare stille. Ikke nu ar-
bejde som det fulgte stæi og lønn med
Gadant arbeide liden innstilt beletter gravvold

90, 91 og 92

Det fulgte mere alvor og sorg med dersom
den døde var en håpefull ungdom, en
ung kone eller mann som hadde barn
eller seg. Begrepet sorgtid er almøn-
delig kjent. Ikke alle slekter ta samme
sikt på det. Man måtte være tillaks-
holder og ikke ta det i fornærmen
Ikke dens man være tillaks holder
i lag og fornærmen.

93

Den avdøde slektninger hadde sørg-
dragt, klar med sort eller annen
svart farge i gravvold og en tid etter
knyttet på arven. Gjestene tok også hensyn
syn til stikken ved å bruke klar
med svart farge

94

Ikke man særskilt dragt, men at den
matt ~~var~~ være mørk

95, 96 og 97

Ukjent her

98

Handvend lørdagen er mest brukt
Spelden søndag. Det kjente for
heli tall hensyn til om gjestene
som skulde komme hadde lang vei
Men ~~man~~ på hvelkensom helst om
gjestedagene kunne det bli holdt gravvold

99

Heldt gravvold men også begravelse

100

Det almindelige var og er at kirken
blev vært om i stein. En lere
eller også en annen person holdt
andagt (littale som det) Hovs lere
ikke holdt fri littale lere lere
i kirkene sligke av lere og sorg
salmer for og etter lere og lere lere

Nu er pres-
tion tilstede
og foretten
lere lere
lere lere
lere lere

13229

Læreren

Blad nr. 5 side 1

64

Sp 101. Nu i bygd da var det almindelig
regl at lillet var spikret eller strukt
fast med kirken for denne blev læst
inn i stuen

102

Det forekom men sjelden at et teppe
var lagt over kirken. Men gjerne
naar hjemmelagde kroner

103

For 80 år siden var det almindelig stikk
a stikk 2 sundt lys på kirken

104

2 lys blev satt på kirken enten det var
barn eller voksne både til dem som hadde
vart gifte og ugifte

105-108

Lysene blev slukket og satt til side
for kirken blev læst ut. Lysene blev
ikke brukt mer med nød hensyn til

109

liket. Senere kunde 2 sundt lys bli satt på et bord
Man kjenner ikke noen fast regl om nærheten
for dette.

110

Våknatt har ingrafor tiden kjennetegn

111

Sil her when man mener det har vart brukt for

112

Ukjent

113

Man hørker en kjøkmester som
sang på en ^{nut var} ~~sægen~~ snåte. Det er
mulig det har vart stikk og sungen
på en sægen snåte, men intet sikkert ^{bevis} ~~holde~~

114

Nu er det almindelig regl for prestes
til å holde liktule.

115

Som naont i svar på sp 100 var den
en lærer i bygd da som holdt liktule
og andakt. Til sangen var gjerne en
mann med god sangstemme av gjesten ^o
~~sammen~~ med læreren ^{og} sangen. Sangen
gikk foran ut av rummet og sang
når læreren kom med liket.

Gennem 64

- Sp 117 Man kan ikke si naar bestemt om
dette. Det kan være mulig det har været
brukt længe tilbage i tiden
- 118 Efter et mælsål kom en brukt brukt
se man å brugges sirupsål til fest drikk
I tiden det var lovlig ^{for gæstgiverne} a berømte
berømmelse og puber forkom mis-
brukt av denne rusedrikk
- 119 I eldre tid skuld nærmest slett ikke
og bare liket, men andre ^{personer} kjendinger
120 eller fjernere sletninger
- 121 Når er det nærmest slett, sinner
sag sinner eller nevroer
- 122 Slett skuld altid bæres med føtenden
ført. Når man kom inn i stuen med
hinden, bleu den først endevend og så
satt ned.
- 123 og 124 Ukjent her
- 125 Det var strøet her på tinnveien
- 126 Kirken bleu læret til likvognen
eller staden og satt på denne
- 127 En ikke kjent som noen regel
- 128 Det er nu over 100 år siden det
og bleu arbeidet og såkalt allmannveger
129 i ligge, og stolkjerere og langvognen
og kredslader og smalsleder kom i bruk.
- 130 Det har vært skikk a kjøre i en
og sakalt lekfuld til kirken. I godt vær
131 o er kvinder særlig med i
lekfulget til kirken Det er holdt for
å være en ære for den døde a ha et
stort lekfulget.
- I tiden for offentlig veg kom i bruk
pleddet kummen a sette i en sadel 13229
på herbergene naar de forte korn til dæpen
Man kunde de også red til kirken i lekfulget

Common
64

7de delad sid 1

- nr. 132 I senere tid er det skikke
og sæt med 2 grøner ^{na hver} ved siden af
happem foran hovedindgangen til
stuelinnet. På vejen til Kirkegården
har det ikke ^{var} navn pøjnting antaken foren
En fremtrædende mann i bygden maade
det hele reist arspart for.
- nr 133 Naen pøjnting på sadanne steder som
der naent forekom ikke
- 134 Nei det er ikke vanlig
- 135 På begravelsesdagen ^{hælder} slegninger, nabo-
er og kjendinger slaug på halv stang
til ar for den død
- 136 For gikk slaugne til g lops etter at
likferden var kommet heim fra
Kirken
- 137 Nu ~~ligger~~ ^{går} flaget til lops når man
ved at Kirken er senket i jorden
eller jordferdet.
- 138 Det omratter Kjøfelle. For selve
oprene flaget på halv stang til
om Kjølden; som nu ligger til Kirken
er senket i jorden.
- 139 Har ikke forekommet i senere tid
- 140 Man lød "Velkommen fra Kirken"
Men ingen vifling eller utføst
- 142 Ukjent
- 143 Ukjent
- 144 Her ~~var~~ ^{var} man kjørte til Kirken
selv det ikke bruk for et sådant
spørsmål
- 145 Man lagde et underlag for Kirken
av granbar
- 146 Kirken skulde være svart eller mørkegrøn

Sammenr. 68

- Sporen, 147 Hester med fæl var blev neppre
brækket til å kjøre litvogn med
148 Det var regel og skikk at man stødde
kjøre ^{spøttgang} langveien til kirken. Men når
det var lang veg til Kjørtve, blev
man nødt til å kjøre med trav også
på veien til Kjørtve med liket.
149 På heimveien blev kjørt fort mere eller
mindre ellersom ^{langt} veien var til.
150 Mannen som eidd hesten, var også
singes til å kjøre liket
151 Når det blev kjørt med gang, gikk kjø-
veren ved siden av litvognen. Når det
blev kjørt med trav, kunde han sitte
152 på kisten eller stå på vognen (staden)
ved siden av kisten.
153 I bygda er ingen kosteder meer
Atte kan komme til med hest og stude
154 Når lyren på kisten brendte med
kalt lys, var det et godt varsel om
den dodes skydene.
Etter at skikken å sette sendte lys på
likkisten kom av bruk kunde det i
enkelte grunder bli satt sendte lys på
et lite bord ved siden kisten under
sangen og likkalen. Dette har forekom-
met no nær, spesielt norden.
155 Har ikke hørt ^{uffalt} navn mening om dette
156 Når man var kommet til kirken, og
hestene var bundet til en stolpe i stol-
ket og kirkegården, og graven var i
157 orden, så bare kisten som under
saltesang ~~blev~~ og kirkeklokkeklang
blev hørt til graven og senket ned denne

Memorier 64

NORSK ETNOLOGISK GRANSNING

- 160 Likhjerten blev hændet ved stakkeffets
161 Presten var sjældent tilstede ved be-
gravelsen
- 162 I hore Kirken rundt Kirken er ukjendte
163 Ten standigjessen hændt blev vist en sådan
are; men da var presten tilstede
Lønger tillige i hore kunde stanspersoner
og fremme mennesker blive satt
ned i ^{de} likfølgerum under Kirkegulvet
- 164 Trov ikke det var almindelig skikk her
at man gikk foran likhærens og sang
165 ukjendte når liket blev ilæret over Kirkegardens gravene
166 Føkkeringer men sungen et eller 2 salme-
vers
- 167 I 1888 blev Bessa nye kirke med kirke-
gard omkring innvegd, og for den tid har
vært først graver her
- 168 Gravene blev gjerne kalt Kirkegjener
Man staldt først på ringingen og
opvåkningen av kirken.
- 169 Når en grav staldt, opkastet på den
gamle Kirkegard ^{ved kyrkka} på Bessa, var det 3 mann
i grunden den døde var fra, som tok
på sig å kast op graven til den døde
gjerningen dagen for gravølet. Det hadde
fukt gravøl som behaling for arbeidet
170 Kirkevergen som hadde i nærheten av
Kirken ansett plasen for graven.
Mennene i likfølget kastet igjen graven
Man brukte spader som oppkastet ved
Kirken. Når arbeidet var utført la man
spadene over gravforhæningen med
had tok et mot midten ^{av graven}. Og så blev
sungen et salmevers, eller også 2 vers

Common 64

171

At man skulle kaste en spade jord
på graven eller jordfestingen i tøjent
Det var spildten jordfesting med begravelsen

172

Man rigtet det som vigsel (innvielse) for

graven

173

Det blev altid sat ^{på graven} en staur med
merke eller navn ^{av den døde} til jordfestingen Horn

174

Vestmandsfolk anskaffet en plade av
malm til ~~svad~~ som hadde påralt navn
for ^{av} den døde

Det mest almindeligt var dog et trækorst
eller stift av tre med navn på den
ene side, og en sentens på andre siden

Det kjends ogsaa ble anskaffet et mindre
kors av ^{eller plade av marmor} malm med den døde navn

175

og alder påralt. I alle grave felle kors
I sommerhalvåret er gravene blevet
ryjdet med blomster

Naar bestemt dag eller tid i året, hvor sa-
dent arbeid stulde ble utført almindelig
eller i store grad, ~~er ukjent~~ har
ikke vært skikk og bruk her

176

For 80 år eller lenger tilbake i tiden
felle en selvomorder halv kirkegård.

Kirkegården på Reim var innhegnet
med stakket av tre, sa det var ikke be-
svarlig og få gjort det således. Og man
mener at det blev lagt i kirken i de
klær de hadde på sig i dødsøyeblikket
Senere er det blitt lik ^{almindelig} for en
selvomorder som ~~ar~~ døde.

178

Ukjent

179

Ved den ene kanten av kirkegården
med en halvpart av gravene på hver
side av marken for kirkegården

13229

nr 164
sp. 180

Utdopte barn hændt få egen grav, men blev gjerne ~~to~~ lagt satt ned i en grav sammen med en annen. avdød

181

Fortidlig fødte barn blev gjerne lagt i en kiste sammen med en annen, og begravet

182

Gravøl blev alltid brukt som navn på en sammensetning av personer som gjelder og føre og følger ^{av død} i en person til graven.

183

Før var det alltid skikk og sende en hennemann "gravølbesør", heft en nær eldre mann i veig for å be til gravøls

184

Handlingen gikk for sig på samme vis enten det gjaldt og be til brudbrud eller gravøl

185

Her har som almindelig

186

Verdig og rølig oppvokst de nær de kom inn i en heim.

187

Her ^{men} jeg skal forsøke om å få full på en sådan.

188

Engen fast regel for det

189

Når man vilde bedt nær som ^{brødt} var langt bort, sendt man gravølsvren

190

For ca. 50 år eller lenger tilbake i tiden var det almindelig skikk at gravølet varke i 2 dage

191

4, Frøktust når man kom, koldt mat til middag, kjøtt av sau eller gris med suppe. Etter heimkomst fra kjøpke koldt mat, helst sodd. Til voldsom kaffe og brød

13229

Sp 191

Anden gravidsdag, frokost, og til middag
rømmegrødt. Til kvældsmat kaffe

192

og smørbrød Man plejede og gå hjem fra gravstedet
Man har ikke hørt om nogen regel
for dette

193

Ukjent

194

De var tinget 2 sakalde færgangstøner
som forestod ~~med~~ ordningen med
bevæbningerne og 1 eller også 2 køke-
mestre og 2 kokker

Nærmest sleptninger skulde hjælpe
fri for arbeidet

195

Når tilfølgel kom forbi, holdt man
stille. Men ellers stanset ikke arbeidet

196

For var det udmærket og sende
gaver om kvælden for begravelsesdagen
Gjævekælden. Men i senere ~~tid~~ ~~var~~ er
denne skik ophørt

197

En datter i huset eller tjenestepige
künde bli sendt. De havde nyblaa
pa sig som det hed men ikke netop sørgelaa

198

Det kom ogsaa flere så det künde bli
et lide lag ~~med~~ ~~to~~ som fik
mat og drikke.

199

Smørfor Smørret som ^{var} lagt i former
hadde valte figurer pa siderne. ~~var~~
når det blev tatt ud av formen
Gommen som var lagt i perlefat,
blev på oversiden pigtet med figurer
laget av Morintens

Sp 210
 208

Halve sendinger er tilkjent her
 Man kjemmer ikke overgangsformer
 fra et flerdagers til endogs gravøl.
 Det er nu ~~nu~~^{ferre} folk på gården
 inn for, og mere vennskelig ^{de} å få på
 leilid arbeidshjelp

Kostene som nu brukes på et endogs
 gravøl er mere sammensatt og kost-
 bar enn etter de gamle skikk. Men man
 sparer tid.

202

Det er bare gamle folk som man min-
 nes at det blev brukt rindrekk som
 skjynt i gravøl. Skjynt av rindrek-
 k i gravøl er kommet av bruk

203

Sendinger til gjeskelund opkørte
 fra den tid der blev skikk
 å skrive på innbyrdeskortet, at
 man prøvdes sendt.

204

Ju nu sendes alltid Krans

205

Det kan ~~nu~~ være 30 år siden og mer
 Men ikke så almindelig først

206

Man laget kjemmer. Og man kjøp-
 te hus kranshinder i kjøp eller
 også på landet

207

Silkebånd bruktes almindelig
 om forhida

208

De fleste kranser følger med
 på kisten ned i graven.

209

Noen kranser blir liggende på graven
 til de er visnet. Og noen få kan
 bli tatt med til heimen og gjenbrukt

210

Fruekast i Neden. Meddag eller heim
 komst fra kyrka. Senere eller middags
 kaffe med kafferød og kaker. Senere kveldsmat

13229

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke:

Tilleggsspørsmålnr.

Herad:

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av:

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Blad 10 side 2

SVAR

Emnenr 44

Sp 211. Utgjent her hittil

212 Det kunde bli gjort for 50
for 30 år siden men ikke
almendelig for de siste åren
Manskje en søar tilbake i tiden

Da jeg nu fyller 88 år sel sommeren
er det rett nok at jeg nu slutter med
dette arbeidet for Etnologisk Granskning.
Johan et Pylidal er noen år yngre
og ennå i full vigør.

Jeg skulle men ha tar på
seg arbeidet Han har nu gitt fra
seg garden og har utnok led for
arbeidet Han hadde det også
for jeg tok det over.

Rusa den 11/4 - 1957

Arbeidsgut
Johan N. Vorvik